

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 19.07.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 19.07.1963 do: 31.12.1975

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

57

ZÁKON

z 9. júla 1963

o advokácii

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úlohy advokácie

§ 1

(1) Československá advokácia poskytuje podľa právneho poriadku socialistickej republiky a v súlade so socialistickým právnym vedomím právnu pomoc občanom, orgánom a organizáciám.

(2) Advokácia napomáha plnému uplatňovaniu socialistickej zákonnosti v živote spoločnosti a prispieva k tomu, aby sa predchádzalo porušovaniu právnych predpisov. Jej činnosť je tiež jednou zo záruk dôsledného uskutočňovania ústavného práva obvineného na obhajobu.

§ 2

Advokácia pomáha všetkou svojou činnosťou pri výchove občanov k zachovávaniu zákonov a iných právnych predpisov, k ochrane socialistického vlastníctva, k dodržiavaniu pracovnej disciplíny, k úcte k právam, cti a vážnosti spoluobčanov, k čestnému plneniu všetkých povinností voči štátu a spoločnosti a k dodržiavaniu pravidiel socialistického spolužitia.

§ 3

(1) Advokáti poskytujú právnu pomoc a obhajujú práva a zákonom chránené záujmy občanov, orgánov a organizácií najmä tým, že im poskytujú právne porady, spisujú podania a iné listiny a že ich zastupujú pri právnych úkonoch a v konaní pred súdmi a inými orgánmi.

(2) Advokáti sú povinní využívať pri uplatňovaní práv a zákonom chránených záujmov občanov, orgánov a organizácií, ktorí ich požiadali o právnu pomoc, všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci.

(3) Advokáti využívajú svoje znalosti a skúsenosti pre politickú a výchovnú činnosť medzi občanmi a tým prispievajú k prehľbovaniu socialistického právneho vedomia pracujúcich.

§ 4

(1) Za právnu pomoc sa poskytuje odmena, ktorá patrí krajskému združeniu advokátov (§ 5); sadzby týchto odmien určí minister spravodlivosti.

(2) Právna pomoc sa poskytne za zníženú úhradu alebo bezplatne, ak je to odôvodnené osobnými a majetkovými pomermi občana alebo ak sú pre to iné dôvody hodné osobitného zreteľa.

(3) Každý si môže zvoliť advokáta. Poskytovanie právnej pomoci môže advokát odmietnuť len zo závažných dôvodov; zastupovanie odmietne najmä

- a) ak sa na prejednávaní veci zastupovaného zúčastnil pracovník alebo funkcionár, s ktorým je advokát v príbuzenských vzťahoch,
- b) ak poskytol v danej veci právnu pomoc občanovi, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami občana, ktorý ho žiada o zastupovanie,
- c) ak sa od neho žiada, aby zastupoval záujmy zrejme neoprávnené.

(4) Advokát je oprávnený poskytovať právnu pomoc na celom území republiky.

Organizácia advokácie

Krajské združenia advokátov

§ 5

Advokáti sa združujú v krajských združeniach advokátov (ďalej len „združenia“); v Prahe sa združujú v Mestskom združení advokátov.

§ 6

(1) Najvyšším orgánom združenia je členská schôdza advokátov, ktorá najmä

- a) prejednáva zásadné otázky riadenia advokácie v kraji,
- b) schvaľuje plán pracovných úloh a rozpočet združenia,
- c) schvaľuje zprávu o činnosti výboru,
- d) volí na štvorročné funkčné obdobie a odvoláva výbor združenia.

(2) Členská schôdza je spôsobilá sa uznášať, ak je prítomná dvojtretinová väčšina všetkých advokátov z kraja. Pre platnosť uznesení je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných advokátov.

§ 7

(1) Výbor združenia je výkonným orgánom členskej schôdze. Riadi a organizuje činnosť advokácie v kraji; plní pritom najmä tieto úlohy:

- a) zvoláva členské schôdze advokátov a vykonáva ich uznesenia,
- b) zriaďuje a zrušuje advokátske poradne a určuje ich sídla,
- c) rozhoduje o prijatí za člena združenia a o zrušení členstva v združení,
- d) prijíma do pracovného pomeru a prepúšťa ostatných pracovníkov združenia,
- e) volí a odvoláva vedúcich advokátskych poradní a rozmiestňuje do jednotlivých advokátskych poradní advokátov a ostatných pracovníkov,
- f) zabezpečuje výchovu a školenie advokátov a ostatných pracovníkov.

(2) Výbor sa skladá z 5 členov; výbor Mestského združenia advokátov v Prahe sa skladá zo 7 členov. Členovia výboru vykonávajú svoju funkciu i po uplynutí doby, na ktorú boli zvolení, až do doby, keď nastúpia do svojich funkcií členovia nového výboru.

(3) Výbor volí zo svojho streda predsedu, ktorý zastupuje združenie navonok, zabezpečuje riadnu činnosť výboru a vybavuje bežné veci združenia.

(4) Výbor je spôsobilý sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Pre platnosť uznesení je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

Advokátske poradne

§ 8

(1) Advokáti a ostatní pracovníci združení plnia svoje úlohy v advokátskych poradniach.

(2) Advokátske poradne sa zriaďujú v okresoch; v Prahe sa zriaďujú v mestských obvodoch.

(3) Poskytovanie právnej pomoci vo veciach vyžadujúcich osobitné odborné znalosti môže sa sústrediť v advokátskych poradniach určených výborom Ústredia československej advokácie.

§ 9

Na čele advokátskej poradne je vedúci, ktorý riadi a kontroluje prácu všetkých pracovníkov advokátskej poradne. Vedúci advokátskej poradne najmä

- a) poskytuje právnu pomoc,
- b) organizuje prácu v advokátskej poradni, kontroluje úroveň práce ostatných advokátov a iných pracovníkov advokátskej poradne a zvoláva pracovné porady,
- c) vyjadruje sa k umiestneniu advokátov a ostatných pracovníkov do advokátskej poradne,
- d) stará sa o politickú a odbornú výchovu advokátov a ostatných pracovníkov.

Ústredie československej advokácie

§ 10

Na čele československej advokácie je Ústredie československej advokácie (ďalej len „Ústredie“), ktoré riadi a kontroluje činnosť advokácie na území celého štátu.

§ 11

(1) Najvyšším orgánom Ústredia je celoštátna konferencia delegátov volených na členských schôdzach advokátov. Celoštátna konferencia najmä

- a) prejednáva zásadné otázky riadenia advokácie,
- b) schvaľuje zprávu výboru Ústredia o jeho činnosti a o hospodárení advokácie,
- c) volí na štvorročné funkčné obdobie a odvoláva výbor Ústredia.

(2) Celoštátna konferencia je spôsobilá sa uznášať, ak je prítomná dvojtretinová väčšina delegátov. Pre platnosť uznesení je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných delegátov.

§ 12

(1) Výbor Ústredia je výkonným orgánom celoštátnej konferencie. Vykonáva riadiacu a kontrolnú činnosť Ústredia a vykonáva uznesenia celoštátnej konferencie; výbor najmä

- a) zostavuje plány pracovných úloh a finančné plány advokácie a schvaľuje rozpočty združení,
- b) určuje počty advokátov a ostatných pracovníkov advokácie v jednotlivých krajoch,

- c) organizuje a riadi politickú a odbornú výchovu advokátov a ostatných pracovníkov advokácie,
- d) zrušuje alebo mení tie rozhodnutia a opatrenia orgánov združení, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi alebo so všeobecným záujmom, prípadne zastavuje ich výkon.

(2) Výbor sa skladá z 9 členov. Členovia výboru vykonávajú svoju funkciu i po uplynutí doby, na ktorú boli zvolení, až do doby, keď nastúpia do svojich funkcií členovia nového výboru.

(3) Výbor volí zo svojho stredu predsedu a 2 podpredsedov. Predseda zastupuje Ústredie navonok, zabezpečuje riadnu činnosť výboru a vybavuje bežné veci Ústredia.

(4) Výbor je spôsobilý sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Pre platnosť uznesení je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

§ 13

(1) Výkonným orgánom celoštátnej konferencie na Slovensku je slovenský výbor, ktorý v rozsahu vymedzenom výborom Ústredia plní úlohy patriace do činnosti tohto výboru, pokiaľ sa týkajú organizácie a úloh advokácie na Slovensku.

(2) Slovenský výbor sa skladá z 5 členov volených na štvorročné funkčné obdobie. Členovia slovenského výboru sú volení a odvolávaní na celoštátnej konferencii delegátmi združení zo Slovenska.

(3) Slovenský výbor volí zo svojho stredu predsedu, ktorý zabezpečuje riadnu činnosť výboru a vybavuje bežné veci Ústredia, pokiaľ sa týkajú organizácie a úloh advokácie na Slovensku.

(4) Slovenský výbor je spôsobilý sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Pre platnosť uznesení je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

Všeobecné ustanovenia

§ 14

Riadenie advokácie, výstavba orgánov advokácie a metódy ich činnosti sa spravujú zásadami demokratického centralizmu.

§ 15

Advokáti zvolení do ktoréhokoľvek orgánu advokácie sú i po dobu výkonu funkcie členmi združení a pracujú v advokátskej poradni.

§ 16

(1) Ústredie a združení vystupujú vo vlastnom mene a majú majetkovú zodpovednosť.

(2) Ústredie môže poveriť advokátsku poradňu, aby vystupovala vo vlastnom mene.

Právne pomery advokátov

§ 17

(1) Advokátom môže byť občan Československej socialistickej republiky, ktorý je oddaný socialistickému zriadeniu, je občiansky bezúhonný, má právnické vzdelanie, vykonával po dobu dvoch rokov úspešne právnu prax zakončenú záverečným hodnotením a je členom združenia.

(2) Minister spravodlivosti môže odpustiť požiadavku štátneho občianstva; Ústredie môže odpustiť požiadavku právnej praxe.

§ 18

Po prijatí za člena združenia zloží advokát na schôdzi výboru združenia do rúk predsedu tento sľub:

„Sľubujem, že budem verný Československej socialistickej republike a veci socializmu, že budem pri poskytovaní právnej pomoci a pri plnení ostatných svojich povinností zachovávať ústavu a ostatné zákony, svedomite plniť svoje úlohy a zachovávať mlčanlivosť o veciach zverených mi pri poskytovaní právnej pomoci.“

§ 19

(1) Advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré mu boli zverené pri poskytovaní právnej pomoci, ak ho zastúpený tohto záväzku nezbaví. Na súde alebo na inom orgáne môže o týchto veciach vypovedať tiež vtedy, ak ho Ústredie z dôležitého štátneho záujmu záväzku mlčanlivosti zbaví. Povinnosti mlčanlivosti sa nemôže dovolávať, ak ide o zákonom ustanovenú povinnosť prekaziť spáchanie trestného činu (§ 167 tr. zák.).

(2) Rovnakú povinnosť zachovávať mlčanlivosť majú i ostatní pracovníci advokácie.

§ 20

(1) Advokátovi patrí za výkon advokácie odmena, výšku ktorej určí združenie podľa príslušných predpisov o odmeňovaní.

(2) Advokát, advokátsky čakatel ani iný pracovník združenia nesmie získať v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci pre seba ani pre iného majetkový prospech.

§ 21

Advokát nesmie vykonávať okrem vedeckej a literárnej činnosti iné platené zamestnanie; výnimky môže povoliť výbor združenia.

§ 22

Advokát, ktorý bol uvoľnený zo svojej činnosti v advokátskej poradni preto, že bol zvolený do verejnej funkcie, zostáva členom združenia. Po skončení výkonu verejnej funkcie ho združenie pridelí do advokátskej poradne.

§ 23

(1) Za škodu spôsobenú advokátom alebo iným pracovníkom advokácie pri poskytovaní právnej pomoci zodpovedá združenie.

(2) Za škodu spôsobenú združeniu zodpovedá advokát podľa predpisov upravujúcich náhradu škody spôsobenej pracovníkom porušením povinností z pracovného pomeru.

§ 24

(1) Členstvo advokáta v združení zaniká uplynutím troch mesiacov odo dňa,

- a) keď výboru došlo písomné oznámenie advokáta, že vystupuje zo združenia,
- b) doručenia uznesenia výboru o zrušení členstva advokáta v združení.

(2) Výbor môže zrušiť členstvo advokáta v združení,

- a) ak advokát zvlášť závažným spôsobom poruší svoje povinnosti,
- b) ak sa v jeho práci prejavia vážne závady nasvedčujúce tomu, že nie je schopný svoje povinnosti riadne vykonávať,
- c) ak to vyžaduje všeobecný záujem.

(3) Lehota troch mesiacov sa môže skrátiť alebo sa môže od nej upustiť

- a) dohodou advokáta a výboru,
- b) uznesením výboru, ak sa advokát dopustí takého konania, že je potrebné v naliehavom všeobecnom záujme neodkladne zrušiť jeho členstvo v združení.

§ 25

Výbor združenia môže advokátovi poskytovanie právnej pomoci dočasne zakázať,

- a) ak sa proti nemu začalo trestné stíhanie,
- b) ak sa prejednáva návrh na zrušenie jeho členstva v združení pre zvlášť závažné porušovanie povinností alebo pre vážne závady v práci.

§ 26

Pokiaľ právne predpisy neupravujú postavenie advokátov inak, vzťahujú sa na nich predpisy upravujúce práva a povinnosti pracovníkov z pracovného pomeru.

Právne pomery advokátskych čakateľov

§ 27

(1) Advokátskym čakateľom môže byť občan Československej socialistickej republiky, ktorý je oddaný socialistickému zriadeniu, je občiansky bezúhonný a má právnické vzdelanie.

(2) Minister spravodlivosti môže odpustiť požiadavku štátneho občianstva; Ústredie môže odpustiť požiadavku právnického vzdelania.

§ 28

Advokátsky čakateľ je v pracovnom pomere k združeniu.

§ 29

Advokátsky čakateľ môže zastupovať advokáta pri jednotlivých úkonoch právnej pomoci; pritom sa spravuje jeho pokynmi.

Kárna zodpovednosť advokátov**§ 30**

(1) Advokát môže byť kárne stíhaný,

- a) ak závažným spôsobom poruší svoje povinnosti,
- b) ak sa správa spôsobom nedôstojným občana socialistickej spoločnosti.

(2) Kárne konanie nemožno začať, ak odo dňa spáchania kárneho previnenia uplynula doba jedného roka.

§ 31

(1) Kárne konanie vykonáva výbor združenia.

(2) Advokáti a ostatní pracovníci advokácie sú povinní vypovedať v kárnom konaní ako svedkovia.

(3) Štátne orgány majú v kárnom konaní podávať potrebné vysvetlenia.

§ 32

(1) Ako kárne opatrenie možno uložiť

- a) pokarhanie,
- b) verejné pokarhanie,
- c) zníženie funkčného platu až o 10 % na dobu najviac troch mesiacov.

(2) Advokát môže podať proti rozhodnutiu výboru združenia do 15 dní od jeho doručenia odvolanie. O odvolaní rozhoduje výbor Ústredia.

Dohľad ministra spravodlivosti**§ 33**

Dohľad na činnosť a hospodárenie advokácie patrí ministrovi spravodlivosti. Minister spravodlivosti pritom dbá, aby advokácia plnila svoje úlohy podľa zákona a aby jej hospodárenie bolo v súlade s úlohami ustanovenými štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva a štátnym rozpočtom.

§ 34

Minister spravodlivosti zruší tie rozhodnutia a opatrenia združení a Ústredia, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi alebo so všeobecným záujmom, prípadne zastaví ich výkon.

Prechodné a záverečné ustanovenia**§ 35**

Ústredie advokátskych poradní sa zrušuje; jeho práva a záväzky prechádzajú na Ústredie československej advokácie.

§ 36

Doterajší členovia advokátskych poradní sa stávajú od účinnosti zákona členmi toho združenia, v obvode ktorého sa nachádza advokátska poradňa.

§ 37

Zrušuje sa zákon č. 114/1951 Zb. o advokácii.*)

§ 38

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

*) Zrušená je aj úprava ministra spravodlivosti z 23. januára 1959, ktorou sa vydáva organizačný poriadok Ústredia advokátskych poradní.

